

Titel: Under Proceduren behandles Modfordringen som en Bestanddel af Sagsøgtes Forsvar. Den fremsættes og forhandles i

Citation: "Under Proceduren behandles Modfordringen som en Bestanddel af Sagsøgtes Forsvar. Den fremsættes og forhandles i", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r05-shoot-chptrd1e2686/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

stude de Kempelser blive at forlynde efter de i dette Kapitel givne Regler, skulle tillige anmeldes for Afdelingschefen, som foranlediger Raagældendes Møde for Retten, hvor saadant gøres fornødent.

Kapitel IX.

Procesmaaden i Almindelighed.

§ 84.

En Sag anses for anlagt, naar Færlighedsklage eller Stævning er indleveret til Berammelse eller Sagen er anmeldt for Retten efter § 200, 2det Stykke.

Med Forlyndelsen af Stævningen eller Fremlæggesen af den i § 200, 2. St. omhandlede Angivelse anses Sagen for tingfæstet; en Mødfordring er at anse som tingfæstet ved Fremlæggesen eller Meddelelsen af det Svarskrift, hvori den fremsættes.

I det i § 273, 3. St. nævnte Tilfælde er Sagen anlagt, naar den er anmeldt for Retten, og tingfæstet, naar den foretages i Retten.

Indtil Sagsøgeren mundtlig har nedlagt sin Paastand under Domsforhandlingen, naar det ham frit for at hæve Sagen, dog at Sagsøgeren ikke derved kan forhindre at, der gives Sagsøgte Dom for allerede tingfæstede Mødfordringer. Efter det anførte Tidspunkt kan Sagsøgeren derved ikke ensidig hæve Sagen, jfr. dog § 240.

§ 85.

Sagsøgte er berettiget til at fremsætte Mødfordringer, forsaavidt som disse enten have særlig Oprindelse med Hovedfordringen eller dog ere adfærdelige (konvutabile) med den. Der kan gives selvstændig Dom for Mødfordringen.

Under Proceduren behandles Mødfordringen som en Bestanddel af Sagsøgte's Forvar. Den fremsættes og forhandles i

Forkiøndelse med hans Indsigelser paa samme Maade som disse. Dog kan Retten udøve den Samme ved § 94 tillagte Myndighed ogsaa med Hensyn til Modføringer.

§ 86

Retsager forhandles mundtlig. Skrift anvendes kun i det Omfang, i hvilket Lovens særlig bestemmer det.

Ved den mundtlige Forhandling benyttes frit Foredrag. Oplæsning tilfødes kun, forsaavidt Rettens Formand tillader det.

Naar Oplæsning skal finde Sted, foregaar den enten ved Parten selv eller ved Retsfribderen eller Formandens Bestemelse.

§ 87.

Retsproget er dansk. Afhørelse af Personer, der ikke ere det danske Sprog nægtige, foregaar ved Hjælp af en edsvoren Tolk; dog kan ved Underret Tilfaldelse af Tolk undlades, naar Parterne ikke gøre Fordring herpaa, og Retten tiltror sig fornuødent Kendskab til det fremmede Sprog.

Dokumenter, der ere affattede i fremmede Sprog skulle ledsages af en Overføttelse, der, naar Retten eller Modparten forlanger det, skal autoriseres af en offentlig ansat Transkriptør.

Afhørelse af Døve, Stumme og Døvstumme foregaar enten ved Hjælp af Personer, der ere kyndige i Tegnsproget eller Talemetoden, og som forud tages i Ed, eller ved skriftlige Spørgsmaal og Svar.

Til at bistaa som Tolk eller Tegnsproglyndig maa Ingen tilkaldes, der ifølge §§ 32 og 34 vilde være udelukket fra at handle som Dommer i Sagen. I øvrigt blive de om Vidner gældende Regler at anvende paa de nævnte Personer med de Væmpelser, der følge af Forholdets Natur, og forsaavidt ikke noget andet særligt er foreskrevet.

§ 88.

Rettens Formand leder Forhandlingen. Han bestemmer Rækkefølgen af de enkelte Dele af Forhandlingen, forsaavidt Lovens

28 Kap. IX. Procesmaaden i Almindelighed.

ikke indeholder Forfrifter derom. Ingen maa tage Ordet uden i Følge hans Tilladelse; han kan fratage den Part Ordet, som ikke vil vette sig efter hans Ledelse. Han bruger Omfarg for saavidt muligt at fjerne alt, hvad der til Unytte trækker Forhandlingen i Langdrag, og slutter Forhandlingens enkelte Dele, naar han anser det foreliggende Emne for tilstrækkeligt behandlet.

§ 89.

Enhver af Parterne er pligtig bestemt og utvetydigt at angive de Kendsgerninger, paa hvilke han støtter sine Paastaaender, saavel som bestemt og utvetydigt at erklære sig over de af Modparten anførte Kendsgerninger og de af denne til ham stillede Opfordringer.

Om en ikke særskilt og udtrykkeligt benægtet Kendsgerning skal anses indrømmet eller bestridt, og hvilken Vurdering, Udlabelse af behørig at besvare en Opfordring medfører, afgør Retten efter et Skøn over Forhandlingerne i det hele.

§ 90.

Retten bør ved hensigtsmæssige Spørgsmaal til Parterne søge at fjerne Uklarhed, Tvetydighed eller Ufuldstændighed i Fremstillingen af Sagen og i andre afgivne Erklæringer.

Saa vel Rettens Formand som hvert enkelt af dens andre Medlemmer kan stille Spørgsmaal.

Naar der ikke svares paa de stillede Spørgsmaal, eller Svaret ikke har tilstrækkelig Bestemthed, kan Retten jortolle Tausgheden eller Ubestemtheden paa den for Modparten gunstigste Maade og navnlig lægge dennes Fremstilling til Grund for Paastendelsen, eller efter Omstændighederne, hvis det er Sagsogeren, afvise Sagen.

§ 91.

Retten kan opfordre en Part til at fremlægge Situationskort, Stamtavler, Grundrids, Tegninger og andre lignende

Aufstueligheden befordrende Midler eller tilvejebringe Syn eller Skøn, naar Sagen ikke uden dette kan bedømmes med tilstrækkelig Sikkerhed.

Efterkommer en Part ikke denne Opfordring, kan Retten efter Omstændighederne bringe Reglen i § 90 sidste St. til Ausværelse.

§ 92.

Derjom Retten, efter at Optagelse til Dom er færdig, finder Grund til at stille Spørgsmaal af den i § 90 omhandlede Bestaaenhed til Parterne eller til at rette yderligere Spørgsmaal til afhørte Parter Vidner, Syns- eller Skønsmand eller til, at der indhentes Syn eller Skøn, kan den under Angivelse af Tjemedet indkalde Parterne og efter Omstændighederne Vidnerne, Syns- eller Skønsmændene til et Møde, i hvilket Spørgsmaalene begæres besvarede eller Parterne opfordres til snarest muligt at foretage det fornødne til at fremskaffe Synet eller Skønnet.

Udgifterne ved de i denne Paragraf omhandlede Foranstaltninger udredes forstudsvis af det Offentlige, indtil det ved den endelige Dom kan afgøres, hvilken af Parterne der skal bære dem.

§ 93.

Antager Retten, at der er Omstændigheder til Stede, som kunne medføre Afvisning paa Embeds Vegne, kan den standse Forhandlingen og opfordre Parterne til at erklære sig over Afvisningsspørgsmaalet.

Naar Afvisningsdom ikke affiges, fortsættes Forhandlingen.

§ 94.

Retten kan bestemme, at flere for den svævende Retsager imellem de samme Parter skulle forhandles i Forbindelse med hverandre. Samme Myndighed har Retten ogsaa med Hensyn til Retsager imellem forskellige Parter, naar Sagsmaalenes Forening fra først af ikke vilde stride imod § 27.

Er flere Krav forenede under een Rets-

30 Kap. IX. Procesmaaden i Almindelighed.

fag, kan Retten bestemme, at en Udskillelse skal finde Sted og et eller flere af Kravene forhandles og paabømmes særskilt.

Frembyder Sagen flere Stridspunkter, kan Retten bestemme, at Forhandlingen foreløbigt skal indskrænke sig til et eller nogle af disse; enkelte Sagsmaalsgrunde eller enkelte Indsigelser kunne som en Folge heraf gøres til Genstand for særskilt Procedure.

§ 95.

Er et Retsforhold, hvis Fastsettelse vil faa Indflydelse paa Sagens Udfald, Genstand for en ved samme eller en anden Ret iøvende Retstrætte, eller er det indbragt til Afgørelse ved administrativ Myndighed, kan Retten enten efter Paastand eller paa Embeds Vegne bestemme, at Sagens Forhandling i det hele eller til dels skal udsættes, indtil hin Retstrætte er paadømt eller den administrative Afgørelse er truffen.

§ 96.

Opstaar der under en Sag Mistanke om, at en strafbar Handling, hvis Forfølgning under en Straffesag vil have Indflydelse paa Sagens Udfald, er begaaet af en af Sagens Parter, kan Retten udsætte Forhandlingen, indtil Straffesagen har fundet sin Afgørelse.

§ 97.

Ved Udsøvelse af den i §§ 94—96 hjemlede Myndighed har Retten at virke hen til, at den størst mulige Orden, Klarhed og Simpelt ved i Forhandlingerne opnaas.

§ 98.

De i §§ 91 og 93—96 omhandlede Bestemmelser kunne træffes paa ethvert Trin af Forhandlingerne, ligesom de kunne omgøres, naar Retten anser dette hensigtsmæssigt.

Retten anordner det forøvdne med Hensyn til Udsættelse af Sagen, naar den benytter sin i §§ 91 og 93—96 omhandlede Myndighed.

De i §§ 91 og 93—96 omhandlede pro-

estående Bestemmelser ere ikke Genstand for Anse eller Kære.

§ 99.

Naar en Part ønsker Bevis optaget for en udenlandst Domstol, kan han af den Ret, for hvilken Sagen henjaar, eller, naar Sogsmaal endnu ikke er tingsættet, af den Ret, ved hvilken Sogsmaalet eventuelt vil være at anlægge, begære udfærdiget en Anmodning til vedkommende Ret i det fremmede Land om Foretagelse af den paagældende Retshandling. For at Begæringen kan tages til Følge, maa Parten meddele de Oplysninger, som kræves til Anmodningens Udfærdigelse. Denses saaledes Vidner førte, skalle de anføres ved Navn med Opgivelse af deres Bopæl og de særlige Forhold, hvorom deres Forklaring ønskes, samt de Dokumenter, som ønskes dem forelagte, eller som de opfordres til at fremlægge, nærmere opgives; saavidt muligt skal der stilles bestemte Spørgsmaal til Vidnerne. Denses Egen afgivet, skalle Stønsmandenes Egenstaber samt de Foretæringninger, der skalle lægges til Grund for Stønnet, tilstræffelig angives. Begæringen fremsættes efter de for Begæring om Bevisoptagelse ved danske Retter givne Regler, jfr. navnlig §§ 171, 213—216, 236, 257, 258 og 281.

Retten afgør ved Kendelse, om og i hvilken Udstrækning Begæringen skal efterkommes. Naar Kendelsen ud paa, at Begæringen helt eller delvis skal efterkommes, skal den indeholde de fornødne Oplysninger til Anmodningens Udfærdigelse, samt fastsætte den Sikkerhed, som Parten skal stille for de Omkostninger, som stønnes at ville medgaa til Bevisoptagelsen, og den Tid, inden hvilken Sikkerheden skal være stillet. Naar Sikkerheden er stillet, udfærdiger Rettens Formand en Anmodning til vedkommende Domstol om, at Bevisoptagelse maa finde Sted. Anmodningen skal, paa Grundlag af det i Kendelsen oplyste, indeholde en kort Fremstilling af det Forhold, der ligger til Grund for Sagen, samt en nøjagtig Angivelse af, hvad der begæres foretaget, hvorhos den skal oplyse, hvorvidt nogen af

32 Kap. IX. Procesmaaden i Almindelighed.

Parterne skal varstes til Forretningen, og i bekræftende Fald Partsløst Længde. Anmodningen tilstilles Justitsministeriet til videre Foranstaltning.

Skal Parts Ed aflægges ved fremmed Domstol, fremsættes Bøgering om dens Aflæggelse for den Ret, der har affagt Eddommen.

Anmodninger fra fremmede Retter om Bevisoptagelse eller andre retslige Handlinger blive alene at efterkomme, naar de fremsendes gennem Justitsministeriet, jvfr. iøvrigt §§ 135 og 172.

Kapitel X.

Retten's Raadslagninger og Afgørelser.

§ 100.

Domme, Kendelser og andre Beslutninger af en Ret, der ikke beklædes af en enkelt Dommer, og som ikke høre til de Beslutninger, Rettens Formand kan træffe, vedtages ved Afstemning efter forudgaaende Raadslagning. Afstemningen foregaar efter Tjenestalderen, jaalede at det yngste Medlem stemmer først. Formanden stemmer altid sidst, han forestaar Afstemningen og samler Stemmerne. Afstemningen sker mundtlig; de afgivne Stemmer indføres udtagvis i en Stemmegivningsbog. Enhver Dommer har Ret til at paase, at hans Stemme gengives rigtigt.

Dommerens Raadslagninger og Afstemninger maa ikke overværes af Tilhørere, med Undtagelse af Retsskriveren.

I Afstemningen maa kun de Dommere deltage, som have overværet den mundtlige Forhandling og Bevisførelsen i Sagen.

§ 101.

I Dommen's Vedtagelse deltage for Landsretternes Vedkommende mindst tre Medlemmer og for Højesterets Vedkommende mindst syv Medlemmer af Retten. Samme